

Aan Provinciale Staten

DATUM	13-7-2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	Mobiliteit	COMMISSIE	Milieu & Mobiliteit
STELLER	Huub Schous	TELEFOONNUMMER	06-82673901
NUMMER	8227BE1E	PORTEFEUILLEHOUDER	Schaddelee

Onderwerp Statenbrief:

Jaarverslag Beheer Tramsysteem 2020 en Jaarverslag Railveiligheid Tramvervoerssysteem 2020

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Bij deze statenbrief sturen wij u ter informatie twee documenten: het Jaarverslag Beheer Tramsysteem 2020 en Jaarverslag Railveiligheid Tramvervoerssysteem 2020. Het eerste document is het jaarverslag dat de beheerder wettelijk verplicht is aan de decentrale overheid te leveren. Het tweede document geeft een overzicht van de railveiligheid over het afgelopen jaar met betrekking tot het beheer, de exploitatie en projecten.

Inleiding

Op grond van de Wet lokaal spoor (WIs) is de provincie Utrecht verantwoordelijk voor het tramsysteem in Utrecht. Na een audit door de Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT) hebben wij het team Trambedrijf Beheer en Onderhoud (TBO) van de provincie eind 2020 opnieuw aangewezen als de Beheerder van het lokaal spoor en de bijbehorende assets. Het jaarverslag 2020 geeft weer hoe het beheer en onderhoud in 2020 is uitgevoerd. Dit betrof in 2020 het dagelijks beheer van de tramverbinding tussen Utrecht-Nieuwegein-IJsselstein (SUNIJ-lijn) en de Uithoflijn tussen het Centraal Station Centrumzijde en het eindpunt P+R Science Park.

Het beheer en onderhoud wordt op de prestaties met betrekking tot de veiligheid, beschikbaarheid en kwaliteit van de assets getoetst. De Beheervisie 2020-2024 vormt daarvoor het toetsingskader. 2020 was een jaar met vele ontwikkelingen en uitdagingen: het eerste volledige exploitatiejaar van de Uithoflijn, de grootschalige vernieuwingen op de SUNIJ-lijn en de impact van de Corona-pandemie.

Het Jaarverslag Beheer Tramsysteem 2020 (bijlage 1) beschrijft hoe het beheer en onderhoud van het tramsysteem in 2020 door TBO heeft plaatsgevonden. Het beheer en onderhoud van de assets is risico-gestuurd, wat wil zeggen dat er een afgewogen inzet plaats vindt gerelateerd aan de te leveren prestatie en het risico op uitval van de assets. Door de vele veranderingen aan het tramsysteem wordt er in dit jaarverslag rekening gehouden met het feit dat het tramsysteem nog in ontwikkeling is en dat de kritische prestatie-indicatoren (KPI's) in de ontwikkelingsfase nog niet altijd de gewenste doelen halen.

In dit Jaarverslag 2020 komen de volgende aandachtspunten naar voren:

Uitvoering projecten

Het tramsysteem stond ook in 2020 voor grote opgaven. De afhankelijkheid van het beheer en onderhoud van de projecten is groot. Vanuit de projecten komt het te beheren tramsysteem ter beschikking. Niet alles kan daarin worden voorzien. Zo heeft de beheerder te maken gekregen met een langere buitendienststelling van de SUNIJ-lijn vanwege het project Vernieuwing Regionale Tram (VRT) en met kinderziektes en restpunten op de Uithoflijn (zoals bijvoorbeeld de combideklaag, de beveiliging en omgevingseffecten). Voor de beheerder betekent dit extra (ongeplande) inzet en dat soms improvisatievermogen gevraagd is met het doel om in een verbeterde en structurele beheersituatie te komen.

Kritische Prestatie Indicatoren

Voor het beheer en onderhoud zijn er prestatiedoelen geformuleerd, de KPI's. Vanwege de vele ontwikkelingen is in de Beheervisie 2020-2024 rekening gehouden met het feit dat het tramsysteem nog in ontwikkeling is en dat de KPI's in de ontwikkelingsfase nog niet altijd de gewenste doelen halen. De prestaties op de KPI's worden door de Beheerder gemonitord. De uitkomsten vormen de basis voor de verbeteringen van de bedrijfsprocessen en de verhoging van de kwaliteit van het beheer.

Financiën

Door het trambedrijf is in 2020 aan beheer- en onderhoudskosten ruim €16,6 mln. besteed. In de bijgestelde begroting werd uitgegaan van € 18,2 mln. Het voordelige verschil van afgerond € 1,5 mln. is opgenomen in de verantwoording van de provinciale jaarrekening 2020. Het verschil wordt met name verklaard doordat er minder beheer en onderhoudskosten werden gemaakt door de langere buitendienststelling van de SUNIJ-lijn, er nieuwe onderhoudscontracten werden afgesloten en we een verscherpte onderhoudsstrategie toepasten waardoor er minder correctief onderhoud nodig was.

Jaarverslag Railveiligheid tramvervoersysteem 2020

Naast dit Jaarverslag 2020 over het beheer en onderhoud van het tramsysteem is een separaat Jaarverslag Railveiligheid 2020 (bijlage 2) opgesteld op basis van de informatie van de beheerder TBO, concessiehouder Q-Buzz, de Inspectie Leefomgeving en Transport van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat als toezichthouder, en de Regionale Uitvoeringsdienst RUD als vergunningverlener. Waar het jaarverslag van de beheerder zich uitsluitend richt op het beheer, richt het jaarverslag railveiligheid zich op de railveiligheid inclusief de activiteiten van de concessiehouder en van projecten.

In het Jaarverslag Railveiligheid (bijlage 2) tramvervoersysteem 2020 komt aan de orde:

- het feit dat naast de hernieuwde aanwijzing van TBO als beheerder ook Qbuzz door ILT werd geauditeerd wat resulteerde in verstrekken van een nieuw veiligheidscertificaat;
- toezicht en handhaving door ILT en de RUD op het gehele tramverkeersysteem;
- activiteiten van de Safety Board;
- samenwerking met andere decentrale overheden;
- gemandateerde bevoegdheden aan de RUD;
- statistische informatie;
- incidenten;
- projecten, in dit geval de indienststelling van nieuwe trams en de vernieuwing regionale tramlijn (VRT).

Vervolprocedure / voortgang

De inhoud van het jaarverslag Beheer Tramsysteem 2020 alsmede het jaarverslag Railveiligheid 2020 worden betrokken bij de uitvoering van het Beheerplan 2021 en het opstellen van het Beheerplan 2022 om de integrale veiligheid en het beheer en onderhoud te optimaliseren. De informatie uit de Railveiligheidsrapportage wordt via de Safetyboard gedeeld met alle betrokken partijen en indien nodig worden de noodzakelijk te ondernemen acties genomen.

Voorjaar 2021 hebben er 3 ongevallen met wegverkeer plaatsgevonden met een ontsparing van de tram tot gevolg. Naar die ongevallen, de verkeerssituatie op de kruisingen, en de risico's op een ontsparing bij een aanrijding, worden onderzoeken uitgevoerd. Over deze onderzoeken en eventuele maatregelen informeren wij u in september.

Bijlagen

1. Jaarverslag Beheer Tramsysteem 2020
2. Jaarverslag railveiligheid tramvervoersysteem 2020

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen